

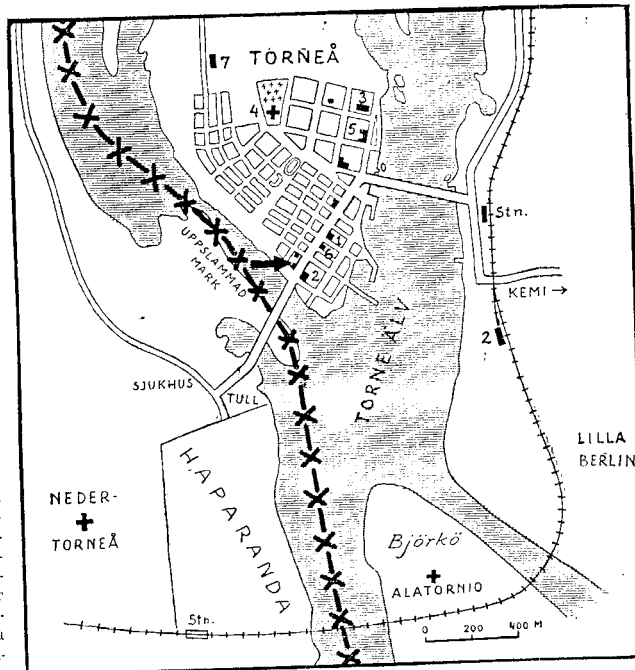
Överste K. A. BRATT:

KRIGET VID VÅR GRÄNS

Ikke någon gång under krigets förlopp har vi haft händelserna så tätt inpå vår gräns som nu är fallet. Det skulle då varit 1940 om våren, när det streds i Narviksområdet eller när Själland ockuperades, som läget kunnat sägas varit liknande. För övrigt är det ej blott vid Tornegränsen som kriget flyttat sig närmare oss. Man får även räkna med sjögränsen neråt Estland och Lettland, därifrån spillror — i form av utarmade och förtvivlade flyktingar — driver i land på vår kust.

Det som försiggår vid vår norra landgräns eller vad som där sannolikt kommer att hända under den närmaste tiden har likafullt den största aktualiteten. Skildringarna, härom har varit och är ju även nog så utförliga. Men något kanske dock kan tilläggas. — Till en början och framför allt finns det skäl betona, att det också ur rent svensk synpunkt är ett viktigt intresse, att händelseförloppet blir sådant, att åtminstone den nedre Tornedalen snart kommer i finsk hand. Så som förhållandena nu blivit måste man nämligen räkna med att fortsatta strider kommer att utspinna sig mellan tyskar och finnar i norra Finland vilka strider ytterligare lär tillta i intensitet, när från öster framträngande ryska kolonner kommer närmare eller när fram. För vår del är det naturligtvis mycket önskligt att dessa strider inte kommer att föras i närheten av vår gräns utan helst längre in i Finland. Skulle tyskarna hålla sig kvar kring Torneå och norr därom, lär väl den svenska befolkningen, då artilleri- och flygstriderna börjar, få känna på åtskilligt mer, än som fallet var i förrgår, när en eller annan projektil föll ned i Haparanda!

Att det är av största vikt, att förbindelsen mellan Sverige och Finland via Torneåbron kan upprätthållas och skyddas, är likaledes självklart. På den omständigheten beror kanske i hög grad, om vi utan större besvärigheter skall kunna leverera de olika varumängder som vi gläder oss åt, att svenska regeringen nu stöder det utarmade och halvsvältande Finland med. Skulle tyskarna däremot lyckas bita sig fast här uppe bleve landförbindelsen med Finland avskuren. Att tyskarna skulle ha något större intresse av att hålla Torneåområdet besatt, sedan man hunnit evakuera förråden där, är dock inte

Kartskiss över Torneå med Haparanda och angränsande områden. Pilen visar det kvarter närmast intill vägbanken över till svenska sidan, där tyskarna haft sin officersmess och där restaurang Funk är belägen. Siffrorna markerar: 1) rådhuset, 2) tull (vid landsväg och järnväg), 3) sjukhus, 4) kyrkan, 5) hotell, 6) lyceum och museum, 7) seminarium.

troligt. Försåvitt det ej är deras avsikt att, som vi sist antydde som en möjlighet, försvara linjen Kemi älv—Rovaniemi. Är detta fallet, måste de söka ta tillbaka Torneå. I så fall har man att förvänta, att tyska förstärkningar insättes och att den finska styrkan som gjort kuppen mot Torneå kommer att isoleras. Hur det nu går med detta återstår att se, men i skrivande stund tycks det som om tyskarna icke skulle söka hålla sig kvar i eller omkring Torneå.

I går läste man någonstans spekulationer som gick ut på, att den finska ledningens avsikt med företaget mot Torneå skulle vara att inleda en kringränningsoperation mot tyskarna i Nordfinland. Det förefaller vara fantasier. Men kan själv titta på en karta över norra Finland, så förstår man omöjligheten i denna tanke! Obetaget då, att finnarna med säkerhet inte här förfogar över de styrkor

som skulle erfordras för ett dylikt företag, även om det endast gällde delar av den tyska nordarmén. Vad den finska ledningen torde avse med framtöten mot Torneå bör — som ovan betonats — vara dels att försäkra sig om den viktiga Torneåjärnvägen, dels att ge tyskarna impulsen, att ge sig iväg från dessa trakter.

Sedan uppstår frågan om tyskarna över huvud taget tänker hålla sig kvar i nordligare Finland en längre tid. Vissa skäl — bl. a. bevarandet av nickeltillgångarna i Salmijärvi — talar härför. Om detta är huvudmotivet för ett kvarstannande, kommer man kanske åtnöja sig med försvaret av terrängen kring Petsamo, samt vidare över Ivalo (på den bekanta ishavsvägen) samt förbindelserna mot och över Muonio vid svenska gränsen framför allt den s. k. Skibotnvägen till Lyngsfjord i Norge. I dessa ödemärksbygder med deras fåtaliga förbindelser torde smärre styrkor räcka till för försvaret, så att huvudstyrkorna kan vidarebefordras mot södra Norge och till hemlandet, där de mer än väl behövs. Avser tyskarna att utrymma hela norra Finland, inberäknat Petsamo, måste de dock hålla Skibotnvägen ända tills Petsamostyrkorna fullbordat sin långa och svåra reträtt.

Att undvika att kriget etableras vid eller längs den nordligare sträckningen av vår norra gräns lär under alla omständigheter vara omöjligt. I övrigt får man ju även vänta och se hur sakerna utvecklar sig här, om eller när ryska styrkor når fram till Torne älv och den svenska gränsen här. Man får räkna med att den svenska krigsledningen i dagens situation, när kriget flyttat alldeles inpå oss, vidtager åtgärder för att varje alternativ här uppe skall kunna mötas med tillräckliga krafter.